

Tokyo 2020 Olympics ...

อานิสงส์ต่อเศรษฐกิจญี่ปุ่นมีจำกัด

ฉบับส่งสื่อมวลชน
CURRENT ISSUE

ปีที่ 27 ฉบับที่ 3247

วันที่ 23 กรกฎาคม 2564

▶ ประเด็นสำคัญ

- การจัดงานโตเกียวโอลิมปิกกำหนดการเดิมคือปี 2563 แต่เลื่อนมาเป็นปี 2564 ท่ามกลางโควิด-19 ที่ยังระบาดหนักในญี่ปุ่น แม้จะมีบางฝ่ายคัดค้านเนื่องจากกังวลว่าสถานการณ์จะเลวร้ายลงอีก แต่ในที่สุดรัฐบาลก็ยืนยันจัดงานตามแผนแม้จะไม่คุ้มค่าในเชิงเศรษฐกิจ แต่หากยกเลิกการจัดงานจะยิ่งสูญเสียงบประมาณไปโดยเปล่าประโยชน์ กระทบต่อหลายธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ทั้งยังทำให้พลาดโอกาสที่จะได้เป็นเจ้าภาพงานกีฬาระดับโลกที่รอคอยมานาน
- การจัดงานโอลิมปิกส่งผลบวกต่อเศรษฐกิจญี่ปุ่นค่อนข้างจำกัดทั้งยังทำให้ญี่ปุ่นประสบภาวะขาดทุนซ้ำเติมภาระหนี้ที่อยู่ในระดับสูง ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า เศรษฐกิจญี่ปุ่นในปี 2564 ก็น่าจะกลับมาประคองการเติบโตได้ที่ร้อยละ 2.6 จากฐานที่ต่ำในปีก่อนและแรงขับเคลื่อนสำคัญของภาคการส่งออกที่ขยายตัวดี แม้จะยังมีปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจจากภาวะเงินฝืดเรื้อรังที่มีอยู่ก่อนหน้านี้และกำลังซื้ออ่อนแรงลงต่อเนื่องอย่างไรก็ดี ในเวลานี้อุตผู้ติดเชื้อโควิด-19 เริ่มเร่งตัวสูงอย่างมาก หากหลังสิ้นสุดการแข่งขันโอลิมปิกยังไม่สามารถควบคุมได้ อาจจุดเศรษฐกิจญี่ปุ่นให้เติบโตต่ำกว่าที่คาดไว้
- อานิสงส์ส่วนเพิ่มจากการจัดงานโอลิมปิกส่งผลต่อการส่งออกของไทยอย่างจำกัด ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า แม้โควิด-19 ยังคงระบาดอยู่ แต่กำลังซื้อของญี่ปุ่นเริ่มฟื้นกลับมาจากฐานที่ต่ำในปีก่อนหนุนให้ การส่งออกของไทยไปญี่ปุ่นในปี 2564 จะกลับมาเติบโตได้ครั้งแรกในรอบ 3 ปีที่ร้อยละ 12.2 มีมูลค่าการส่งออกทำสถิติสูงเป็นประวัติการณ์ที่ 25,600 ล้านดอลลาร์ฯ (กรอบคาดการณ์ขยายตัวร้อยละ 11.0-13.1 มีมูลค่า 25,300-25,800 ล้านดอลลาร์ฯ) สินค้าสำคัญของไทยกลับมาทำตลาดได้ดีขึ้น อาทิ รถยนต์/ส่วนประกอบ ไม้แปรรูป เครื่องจักรกล เคมีภัณฑ์ คอมพิวเตอร์/ส่วนประกอบ

งานมหกรรมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกครั้งที่ 32 ณ กรุงโตเกียวประเทศญี่ปุ่น (Tokyo 2020 Olympics) กำหนดเดิมจัดขึ้นในปี 2563 แต่เลื่อนมาเป็นเวลา 1 ปี จนในที่สุดการแข่งขันจะจัดขึ้นในวันที่ 23 กรกฎาคม-8 สิงหาคม 2564 ท่ามกลางการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่นับเป็นบทพิสูจน์ของญี่ปุ่นในการจัดงานภายใต้สถานการณ์ที่ไม่เคยเกิดขึ้นในประวัติศาสตร์โอลิมปิก ซึ่งการได้เป็นเจ้าภาพในงานสำคัญระดับโลกไม่เพียงช่วยไปรวมทประเทศยังเป็นโอกาสสำคัญที่จะสร้างรายได้ผ่านช่องทางต่างๆ ดังเช่นในอดีตที่ญี่ปุ่นเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกในปี ค.ศ.1964 หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งการจัดงานในครั้งนั้นส่วนหนึ่งสร้างรายได้เข้าประเทศญี่ปุ่นเป็นจำนวนมาก และญี่ปุ่นยังใช้การจัดงานเป็นประจักษ์พยานการฟื้นตัวของเศรษฐกิจจนสามารถผงาดขึ้นมาเป็นอันดับ 4 ของโลก (รองจากสหรัฐฯ ฝรั่งเศสและสหราชอาณาจักร) ภายในเวลาเพียง 4 ปี

▪ การจัดการแข่งขันโตเกียวโอลิมปิกครั้งนี้เกิดขึ้นท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดในญี่ปุ่นที่ยังมีผู้ติดเชื้อทะลุ 5,000 คนต่อวัน แต่แรงกดดันทางการเมืองผลักดันให้รัฐบาลของนายโยชิฮิเดะ ซูกะ เดินหน้าจัดการแข่งขันขึ้นมาจนได้ โดยต้องจำกัดผู้เข้าร่วมงานเพื่อลดความเสี่ยงของโควิด-19 ท่ามกลางกระแสต่อต้านจากชาวญี่ปุ่นกว่าร้อยละ 40 ที่ไม่ต้องการให้จัดเนื่องจากกลัวว่าโควิด-19 จะยิ่งลุกลามหนักขึ้น ประกอบกับและแรงกดดันของพรรคฝ่ายค้าน ซึ่งถ้าหากนายซูกะไม่สามารถเดินหน้างานแข่งขันโอลิมปิกไปพร้อมกับการรับมือโควิด-19 นี้ได้สำเร็จ อาจยิ่งส่งผลต่อคะแนนนิยมเพื่อคว้าชัยในการเลือกตั้งนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นในสมัยถัดไปที่จะจัดในวันที่ 22 ตุลาคม 2564

▪ การจัดงานโตเกียวโอลิมปิกนับว่ามีมูลค่าการลงทุนสูงในลำดับต้นๆ ในประวัติศาสตร์โอลิมปิก (ใกล้เคียงกับลอนดอนโอลิมปิกปี 2555) ในขณะที่การจัดงานครั้งนี้มีข้อจำกัดหลายด้านน่าจะส่งผลให้ญี่ปุ่นต้องรับภาระขาดทุนอย่างหนักจากการจัดงานนี้ โดยนับตั้งแต่ญี่ปุ่นได้รับเลือกให้เป็นผู้จัดงานก็มีค่าใช้จ่ายในการประมูลที่สูงอยู่แล้วเมื่อรวมกับการเตรียมความพร้อมสถานที่แข่งขัน รวมถึงค่าใช้จ่ายในการเลื่อนการแข่งขันเป็นระยะเวลา 1 ปี รวมแล้วเป็นวงเงินลงทุนสูงไม่ต่ำกว่า 15.4 พันล้านดอลลาร์ฯ เมื่อเทียบกับการแข่งขันโอลิมปิกฤดูหนาวเมืองโซชิ ที่รัสเซียปี 2557 ที่มีต้นทุนการจัดงานสูงสุดเป็นอันดับ 1 ถึง 50 พันล้านดอลลาร์ฯ ตามมาด้วยโอลิมปิกเมืองปักกิ่ง ที่จีนปี 2551 มีต้นทุน 44 พันล้านดอลลาร์ฯ ขณะที่การยกเลิกการจัดงานกลับมีต้นทุนที่ต้องแบกรับเพิ่มขึ้นอีก กระทั่งต่อธุรกิจเป็นวงกว้างและไม่ส่งผลดีต่อเศรษฐกิจญี่ปุ่นในภาพรวม โดยในทางกฎหมายคณะกรรมการโอลิมปิกสากล (International Olympic Committee: IOC) กำหนดให้ญี่ปุ่นต้องจัดการแข่งขันในฐานะเจ้าภาพ แม้ญี่ปุ่นจะมีสิทธิยกเลิกการแข่งขันได้แต่ก็ทำให้ค่าใช้จ่ายรวมไม่ต่ำกว่า 20 พันล้านดอลลาร์ฯ ประกอบด้วยต้นทุนการเตรียมงานที่สูญเสียไปแล้ว และยังมีค่าใช้จ่ายในการผิดสัญญา กับ IOC ในกรณียกเลิกการแข่งขัน รวมทั้งค่าเสียโอกาสที่เกิดกับธุรกิจที่เกี่ยวข้องในการจัดงาน โดยเฉพาะบริษัทประกันที่จะต้องจ่ายค่าสินไหมจากการยกเลิกเป็นวงเงินราว 2-3 พันล้านดอลลาร์ฯ ให้แก่ สปอนเซอร์ ผู้ได้รับลิขสิทธิ์ถ่ายทอดสด รวมถึงองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องอีกหลายร้อยราย

▪ อย่างไรก็ดี ยังคงต้องติดตามสถานการณ์โควิด-19 หลังจบงานแข่งขันโอลิมปิกครั้งประวัติศาสตร์ อาจมีผลอย่างมากจุดเศรษฐกิจญี่ปุ่นหลังจากนี้ ด้วยการแข่งขันที่มีนักกีฬาจากทั่วโลกเข้าร่วมประมาณ 22,000 คน ในจำนวนดังกล่าวก็ตรวจพบเชื้อโควิด-19 ยิ่งเพิ่มความกังวลต่อสถานการณ์ในประเทศที่ขณะนี้ญี่ปุ่นยังคงประกาศใช้สถานการณ์ฉุกเฉินเพื่อสกัดการแพร่ระบาดระลอกที่ 4 โดยมียอดผู้ติดเชื้อรายวันเพิ่มอย่างรวดเร็วต่อเนื่องอยู่ที่ 5,366 ราย ณ วันที่ 22 กรกฎาคม 2564 ซึ่งใกล้เคียงระดับสูงสุดที่ราว 7,000 รายในช่วงการระบาดระลอก 2 และระลอก 3 นอกจากนี้ การกระจายวัคซีนในญี่ปุ่นก็ยังมีข้อจำกัดเช่นเดียวกับประเทศอื่นมีผู้ได้วัคซีนอย่างน้อย 1 โดส ร้อยละ 35.25 จากจำนวนประชากร 126 ล้านคน

▪ ท่ามกลางสถานการณ์ดังกล่าว ศูนย์วิจัยกสิกรไทยมองว่า การจัดงานมหกรรมกีฬาโลกครั้งสำคัญไม่น่าจะช่วยเพิ่มการขยายตัวทางเศรษฐกิจของญี่ปุ่นได้ ทั้งยังสร้างภาระหนี้ที่มาจากการลงทุนเตรียมงานมหาศาล

Disclaimers

รายงานวิจัยนี้จัดทำโดยบริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด ("KResearch") เพื่อเผยแพร่เป็นการทั่วไป โดยอาศัยแหล่งข้อมูลสาธารณะหรือข้อมูลที่เชื่อในความน่าเชื่อถือที่ปรากฏขณะจัดทำ ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละช่วงเวลา ทั้งนี้ KResearch มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสม ความครบถ้วนสมบูรณ์ หรือความเป็นปัจจุบันของข้อมูลดังกล่าว และไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อชี้ชวน เสนอแนะ ให้คำแนะนำ หรือจูงใจในการตัดสินใจเพื่อดำเนินการใดๆ แต่อย่างใด ดังนั้น ท่านควรศึกษาข้อมูลด้วยความระมัดระวังและใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจใดๆ KResearch จะไม่รับผิดชอบในเสียหายใดที่เกิดจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว

ข้อมูลใดๆ ที่ปรากฏในรายงานวิจัยนี้ถือเป็นทรัพย์สินของ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) การนำข้อมูลดังกล่าว (ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน) ไปใช้ต้องแสดงข้อความถึงสิทธิความเป็นเจ้าของแก่ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) หรือแหล่งที่มาของข้อมูลนั้นๆ ทั้งนี้ ท่านจะไม่ทำซ้ำ ปรับปรุง ดัดแปลง แก้ไข ส่งต่อ เผยแพร่ หรือกระทำการในลักษณะใดๆ เพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้า โดยไม่ได้รับอนุญาตล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษรจาก KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี)

บริการทุกระดับประทับใจ

ในช่วงที่ผ่านมาจึงส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในระยะข้างหน้า อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจญี่ปุ่นในปี 2564 คาดว่า จะขยายตัวได้ที่ร้อยละ 2.6 ด้วยแรงขับเคลื่อนภาคการส่งออกโดยเฉพาะตลาดจีนและสหรัฐฯ และอานิสงส์จากฐานที่ต่ำสุดในรอบทศวรรษที่เศรษฐกิจญี่ปุ่นหดตัวลงถึงร้อยละ (-)4.8 ในปี 2563 ขณะที่การระบาดของโควิด-19 จะกลายเป็นแรงกดดันสำคัญที่ส่งผลให้เศรษฐกิจญี่ปุ่นเติบโตต่ำกว่าที่คาด ถ้าหากหลังสิ้นสุดการแข่งขันโอลิมปิกยังไม่สามารถหยุดผู้ติดเชื้อให้ลดลงมาได้ เนื่องจากในเวลานี้การระบาดระลอกที่ 4 มีสัญญาณเร่งตัวอย่างน่ากังวล และการจัดงานโอลิมปิกยิ่งทวีความท้าทายในการควบคุมสถานการณ์

Tokyo 2020 Olympics...อานิสงส์ต่อเศรษฐกิจญี่ปุ่นค่อนข้างจำกัด

ที่มา: Statista.com, การทราฟฟานซ์ โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย
KASIKORN RESEARCH CENTER

▪ ดังนั้น อานิสงส์ส่วนเพิ่มจากการจัดงานโอลิมปิกส่งผลต่อการส่งออกของไทยอย่างจำกัด ในขณะที่ยังต้องติดตามสถานการณ์หลังการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกที่อาจนำมาสู่การแพร่ระบาดระลอกใหม่ ซึ่งจะเป็นปัจจัยกดดันตลาดญี่ปุ่นในระยะข้างหน้า โดยการส่งออกของไทยไปญี่ปุ่นในช่วงครึ่งแรกของปี 2564 มีมูลค่า 12,565 ล้านดอลลาร์ฯ กลับมาเติบโตดีถึงร้อยละ 12.6 (YoY) ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า ปัจจัยพื้นฐานของเศรษฐกิจญี่ปุ่นประกอบกับฐานที่ต่ำจากการผ่านพ้นช่วงวิกฤตของโควิด-19 มีส่วนทำให้การส่งออกของไทยไปญี่ปุ่นปี 2564 จะกลับมาขยายตัวเป็นบวกที่ร้อยละ 12.2 เป็นการเติบโตครั้งแรกในรอบ 3 ปี (จากในปี 2563 ที่หดตัวร้อยละ 7.0) แต่มูลค่าสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ 25,600 ล้านดอลลาร์ฯ (ครอบคลุมการค้าที่ขยายตัวร้อยละ 11.0-13.1 มีมูลค่าการส่งออก 25,300-25,800 ล้านดอลลาร์ฯ) โดยสินค้าส่งออกของไทยฟื้นตัวถ่วงหน้า อาทิ รถยนต์/ส่วนประกอบ ไม้แปรรูป เครื่องจักรกล เคมีภัณฑ์ และคอมพิวเตอร์/ส่วนประกอบ

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย
KASIKORN RESEARCH CENTER

Disclaimers

รายงานวิจัยนี้จัดทำโดยบริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด ("KResearch") เพื่อเผยแพร่เป็นการทั่วไป โดยอาศัยแหล่งข้อมูลสาธารณะหรือข้อมูลที่เชื่อว่ามีความน่าเชื่อถือที่ปรากฏขณะจัดทำ ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละช่วงเวลา ทั้งนี้ KResearch มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสม ความครบถ้วนสมบูรณ์ หรือความเป็นปัจจุบันของข้อมูลดังกล่าว และไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อชี้ชวน เสนอแนะ ให้คำแนะนำ หรือจูงใจในการตัดสินใจเพื่อดำเนินการใดๆ แต่อย่างใด ดังนั้น ท่านควรศึกษาข้อมูลด้วยความระมัดระวังและใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจใดๆ KResearch จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดที่เกิดขึ้นจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว

ข้อมูลใดๆ ที่ปรากฏในรายงานวิจัยนี้เป็นทรัพย์สินของ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) การนำข้อมูลดังกล่าว (ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน) ไปใช้ต้องแสดงข้อความถึงสิทธิความเป็นเจ้าของแก่ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) หรือแหล่งที่มาของข้อมูลนั้นๆ ทั้งนี้ ท่านจะไม่ทำซ้ำ ปรับปรุง ดัดแปลง แก้ไข ส่งต่อ เผยแพร่ หรือกระทำการในลักษณะใดๆ เพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้า โดยไม่ได้รับอนุญาตล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษรจาก KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี)

บริการทุกระดับประทับใจ